

การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม:

กรณีศึกษานิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT FOR THE SUSTAINABLE SOCIETY AROUND INDUSTRIAL ESTATES: A CASE STUDY OF AMATA NAKORN

วิวัฒน์ กรมดิษฐ์¹ อำนวย บุญรัตน์ไตร²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (2) ศึกษาสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (3) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม

ขอบเขตการวิจัยเป็นการศึกษาพื้นที่ทำการศึกษาคือ พื้นที่รอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ทำการศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างของประชากรผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำนวน 1,994 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล ด้วยวิธีการเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติสหสัมพันธ์คาโนนิคอล และการวิเคราะห์เส้นทาง ตามสมมติฐานการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ด้วยคำถามเชิงลึกในการลงพื้นที่จริง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน จำนวน 8 ท่าน เพื่อนำบทสัมภาษณ์มาสนับสนุนข้อค้นพบของการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยและผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครโดยให้ความสำคัญในด้านการวางแผน และการปฏิบัติตามแผน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครสามารถบรรลุการดำเนินการได้อย่างดี
2. สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เป็นเรื่องเกี่ยวกับชุมชนต้องการสร้างสังคมที่ดี และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
3. การจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครโดยการวางแผน และการปฏิบัติตามแผนที่ดี มีผลต่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

คำสำคัญ: การจัดการสิ่งแวดล้อม; สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Abstract

The objectives of this study are; (1) to study environmental management around Amata Nakon Industrial Estate, (2) to study sustainable society around Amata Nakon Industrial Estate, and (3) to study the relationship between environmental management and sustainable society around industrial estate.

The scope of this study focused in the area around Amata Nakon Industrial Estate. Data collection had done by gathering questionnaire from 1,994 people around the industrial estate. The data was analysed, summarised, and discussed by quantitative method. Canonical correlation technique was applied. Moreover, qualitative method was applied by in-depth interviewing 8 community leaders. They had well understood in the area. Those scripts purposely supported the findings based on the objectives and hypothesis testing.

This study found firstly, environmental management around Amata Nakon Industrial Estate emphasized in planning and operating which were important functions for achieving the targets. Secondly, sustainable society around the industrial estate reflected the want of community in creating better society and environment. Lastly, planning and operating of environmental management affected to sustainable society around the industrial estate.

Keywords: Environmental Management; The Sustainable Society around Industrial Estates

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 ภายใต้การกำกับดูแลของกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เป็นหนึ่งในโครงการของกลุ่มบริษัทอมตะ มีนโยบายและความมุ่งมั่นในการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมที่สมบูรณ์แบบและครบวงจร (the perfect city) การลงทุนบนพื้นที่ประมาณ 20,000 ไร่ โดยได้จัดสร้างและพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน อาทิ ระบบไฟฟ้า น้ำประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบการจัดการขยะอุตสาหกรรม ระบบการจราจร ระบบโทรคมนาคมสื่อสาร โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม อมตะ-ปิโตรเคมี นอกจากนี้ยังมีสถานศึกษา และสถาบันฝึกอบรม รวมทั้งศูนย์อาหาร ร้านค้าชั้นนำ เช่น พลาซ่า อมตะนคร ศูนย์รวมอาหารญี่ปุ่นอิบิซึพาร์ค ร้านอาหารญี่ปุ่นนิปปอนเต ร้านอาหารไทยกรีนกลาส และสนามกอล์ฟอมตะสปริง คันทรีคลับ

ปัจจุบันมีโรงงานที่เปิดดำเนินการภายในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร แล้วประมาณ 700 โรงงาน ประชากรประมาณ 150,000 คน โดยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทชิ้นส่วนยานยนต์, อิเลคทรอนิกส์, และสินค้าอุปโภคบริโภค เน้นอุตสาหกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ เพื่อสร้างสรรคให้โรงงานในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครและชุมชนโดยรอบเกื้อกูลกันภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพและอยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร รายงานสรุปการประชุมรับฟังความคิดเห็น โครงการนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร แห่งที่ 2 (Zone B) ของบริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ครั้งที่ 1 วันที่ 18 ธันวาคม 2554 และครั้งที่ 2 วันที่ 15 มกราคม 2555 และข้อเสนอแนะของ NGOs) รัศมีศึกษา 5 กิโลเมตร จากขอบพื้นที่โครงการนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 1-10 ชุมชนโดยรอบอมตะมี 905 หมู่บ้าน 23 ตำบล 5 อำเภอ 2 จังหวัด (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ระยะที่ 1-10

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	พื้นที่ศึกษา (ตารางกิโลเมตร)
ชลบุรี	เมืองชลบุรี	ต.เมือง	18	ทต.ชลบุรี	1.34
		ต.บ้านสวน	14	ทต.บ้านสวน	4.38
		ต.บางทราย	6	ทต.บางทราย	2.89
		ต.คลองตำหรุ	6	ทต.คลองตำหรุ	7.75
		ตาดอนหัวฝ่อ	7	ทต.ดอนหัวฝ่อ	16.75
		ต.นาป่า	12	ทต.นาป่า	21.09
		ต.หนองไม้แดง	7	ทต.หนองไม้แดง	13.15
		ต.สำนักรบ	9	อบต.สำนักรบ	2.57
			4	อบต.คลองตำหรุ	15.26
		ต.พานทอง	7	ทต.พานทอง	4.7

ตาราง 1 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	พื้นที่ศึกษา (ตารางกิโลเมตร)
ชลบุรี	พานทอง	ต.หนองตำลึง	10	ทต.หนองตำลึง	28.87
		ต.บ้านเก่า	5	อบต.บ้านเก่า	14.33
		ต.มาบโป่ง	9	อบต.พานทอง	18.64
		ต.หนองหงษ์	10	อบต.มาบโป่ง	16.92
		ต.หน้าพระดู่	9	อบต.หนองหงษ์	6.06
		ต.บางนาง	5	อบต.หน้าพระดู่	10.11
ชลบุรี	พนัสนิคม		9	อบต.บางนาง	25.87
		ต.บ้านเข็ด	8	อบต.บ้านเข็ด	5.07
		ต.เมือง	18	ทต.ชลบุรี	1.34
		ต.หน้าพระธาตุ	11	อบต.หน้าพระธาตุ	12.63
		ต.หนองขยาด	8	อบต.หนองขยาด	8.48
		ต.วัดโบสถ์	6	อบต.วัดโบสถ์	3.97
ชลบุรี	บ้านบึง	ต.กุฎโง้ง	6	ทต.กุฎโง้ง	3.51
		ต.มาบไผ่	6	อบต.มาบไผ่	2.17
ฉะเชิงเทรา	บางปะกง	ต.บางปะกง	12	ทต.บางปะกง	0.3
		ต.ท่าข้าม	8	ทต.ท่าข้าม	18.28
รวม	5	23	905	25 อบท.	264.41

ที่มา: จาก ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (ส่วนขยาย) ระยะที่ 9 ของบริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน), 2550, ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2560, จาก <http://eiadoc.onep.go.th/eia2/1.10-08.pdf>

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในนิคมอุตสาหกรรม นับว่าสำคัญและมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากปัญหาเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อ กฎหมาย ชุมชน และต้นทุนการผลิต ของโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม จึงจะต้องมีการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจัดการด้านน้ำ ปัญหาน้ำเสีย เป็นสิ่งที่ต้องมีการตระหนักและทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็นน้ำเสีย จากแหล่งต่างๆ ได้แก่ น้ำเสียจากชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และการเกษตร เป็นต้น ซึ่งน้ำเสียจากแต่ละแหล่งก็จะมีลักษณะของน้ำเสียที่แตกต่างกัน ได้แก่ ทางกายภาพ

ทางเคมี และทางชีวภาพ ดังนั้นการที่จะบำบัดน้ำเสียจึงจำเป็นที่จะต้องมีการเลือกวิธีหรือลักษณะการบำบัดให้เหมาะสม อาทิ ถ้ามีพื้นที่มาก ก็ควรที่จะเลือกใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบคลองวนเวียน หรือว่าถ้าพื้นที่น้อยหรือมีจำกัด ก็ควรที่จะใช้ระบบบำบัดน้ำเสียแบบแผ่นจานหมุนชีวภาพ เป็นต้น ซึ่งต้องคำนึงถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละระบบด้วย เพื่อที่การบำบัดน้ำเสียจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพียงพอต่อปริมาณที่มีด้วย ดังนั้น หากมีการบริหารจัดการที่ดีแล้ว ปัญหาต่างๆ ย่อมไม่เกิดขึ้นกับนิคมอุตสาหกรรม และชุมชนรอบพื้นที่นิคม

อุตสาหกรรมอมตะนคร (มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช, 2554, หน้า 4-11) จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว จึงนำไปสู่คำถามการวิจัย ดังนี้

1. นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างไร
2. สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมเป็นอย่างไร
3. การจัดการสิ่งแวดล้อมกับความยั่งยืนทางสังคมในนิคมอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างไร
4. การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนทางสังคมรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครมีแนวทางอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร
2. ศึกษาสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาการของแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึง นโยบาย การวางแผน ความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามขั้นตอน และกระบวนการ ทรัพยากรสำหรับจัดทำ การปฏิบัติให้บรรลุผล การติดตามตรวจประเมิน และการทบทวน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงระบบการจัดการให้มี

ประสิทธิภาพดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งใช้ได้กับโรงงานอุตสาหกรรมทุกขนาด ตัวอย่างของการมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม การผลิตโดยคำนึงถึงสิ่งที่เข้าสู่กระบวนการผลิต และสิ่งที่เป็ผลของการผลิต ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องโดยตรงกับปัจจัยการผลิต และของเสีย (United Nations Environment Programme, 1972, pp. 2-3) ดังนั้นทุกหน่วยปัจจัยของการผลิตหากสามารถจัดการให้ของเสียลดลงเหลือน้อยที่สุด ก็จะได้ผลิตภัณฑ์ของผลผลิตเพิ่มขึ้นมากที่สุด และถ้าสามารถจัดการให้ไม่มีผลเสียเหลืออยู่เลย ผลผลิตที่ได้ทั้งหมดก็จะเป็นผลิตภัณฑ์ทั้งหมด ซึ่งจะเป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์ที่สูงสุด จึงมาจัดเป็นขั้นตอนการพัฒนาออกเป็น 5 ขั้นตอนจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดที่ได้ใบรับรองมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ประกอบการใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดทำและพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมโรงงาน ซึ่งใช้ได้กับโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทและทุกขนาด สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เป็นแนวทางการกำกับดูแลโรงงาน และให้คำปรึกษาแนะนำผู้ประกอบการโรงงาน สำหรับการสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้ (บริษัท เทคโนโลยี มีเดีย จำกัด, 2557, หน้า 8)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าและได้ค้นพบความรู้ใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า ตั้งแต่ พ.ศ.2515-2557 และสามารถสรุปพัฒนาการแนวความคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมได้ 4 ตัวแปร (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ตัวแปรของการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เลือกใช้ในการศึกษา

IV ตัวแปรการจัดการสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม	จำนวนครั้งที่ผู้เลือกใช้ตั้งแต่ พ.ศ.2515- 2557
IV1 การวางแผน	7
IV2 การปฏิบัติตามแผน	7
IV3 การติดตามตรวจสอบ	7
IV4 การปรับปรุง	8

จากตาราง 2 เพื่อให้ความหมายของการจัดการสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า ตั้งแต่ พ.ศ. 2515-2557 มาใช้ในการให้ความหมาย ดังนั้น การจัดการสิ่งแวดล้อม หมายถึง การวางแผน^{IV1} เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามแผน^{IV2} ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย พร้อมทั้งมีการติดตามตรวจสอบประเมินและการทบทวน^{IV3} เพื่อให้เกิดการปรับปรุงระบบการจัดการ^{IV4} ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง โดยสามารถสรุปตัวแปรต้นของการวิจัยซึ่งประกอบด้วยดังนี้ ดังนี้ การวางแผน^{IV1} มีกระบวนการ ดังนี้ การกำหนดวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อม^{IV1.1} การระบุลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม^{IV1.2} การจัดลำดับความสำคัญของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม^{IV1.3} การปฏิบัติตามกฎหมาย^{IV1.4} และการกำหนดวัตถุประสงค์^{IV1.5} การปฏิบัติตามแผน^{IV2} มีกระบวนการ ดังนี้ การป้องกันการแพร่กระจายของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม^{IV2.1} มีแผนสำรองการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน^{IV2.2} การสื่อสารข้อมูล^{IV2.3} การแต่งตั้งผู้แทนฝ่ายจัดการ^{IV2.4} และการควบคุมการปฏิบัติงาน^{IV2.5} การติดตามตรวจสอบ^{IV3} มีแนวทางปฏิบัติดังนี้ กำหนดการตรวจติดตาม^{IV3.1} และ วิเคราะห์หาสาเหตุแล้วกำหนดมาตรการแก้ไข^{IV3.2} การปรับปรุง^{IV4} มีแนวทางปฏิบัติดังนี้ การอนุมัติโดยผู้มีอำนาจ แผนงานด้านสิ่งแวดล้อม^{IV4.1} และกำหนดมาตรการแก้ไข^{IV4.2}

พัฒนาการแนวความคิดของสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม ชุมชนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครถือเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญ มีวิถีชีวิตวัฒนธรรม การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมอมตะนครในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มากมาย ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว สาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืน (Desimone & Popoff, 1997, pp. 11-14) จึงเป็นแนวความคิดการพัฒนาที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่นิคมอุตสาหกรรมได้ส่งผลกระทบต่อคนในชุมชน จึงต้องแสวงหาทางออกที่นำไปสู่เป้าหมายในการพัฒนาร่วมกันระหว่างนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครกับประชากรผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อ สภาพแวดล้อมที่ดี เศรษฐกิจที่ดี และสังคมที่ดี โดยการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีในด้านต่างๆ รวมถึงการส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรมและความสุข ก่อให้เกิดให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน อันจะนำมาสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งผลให้นิคมอุตสาหกรรมอมตะนครสามารถอยู่ร่วมกันกับประชากรรอบนิคม

อุตสาหกรรมอมตะได้มีความสุขอย่างแท้จริง (Needham, 2011, pp. 279-283)

จากการศึกษาค้นคว้าแหล่งที่มาของคำนิยามของสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม ตั้งแต่ พ.ศ.

2515-2557 สามารถสรุปพัฒนาการแนวความคิดสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมได้ 3 ตัวแปร (ดูตาราง 3)

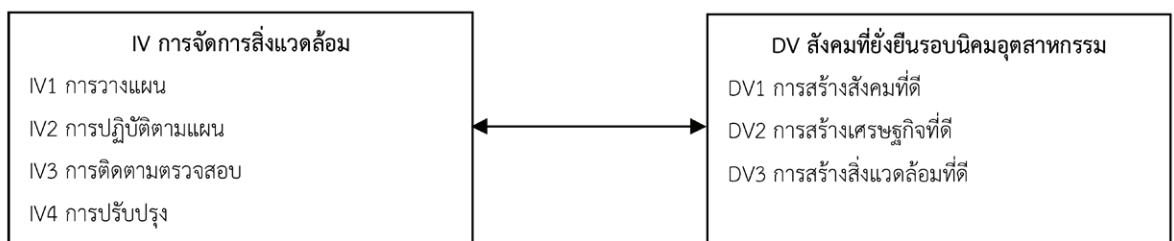
ตาราง 3

ตัวแปรของสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมที่เลือกใช้ในการศึกษา

DV สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม	จำนวนครั้งที่ผู้เลือกใช้ ตั้งแต่ พ.ศ.2515-2557
DV1 การสร้างสังคมที่ดี	27
DV2 การสร้างเศรษฐกิจที่ดี	10
DV3 การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี	15

จากตาราง 3 เพื่อให้ความหมายของการสร้างความยั่งยืนทางสังคมรอบนิคมอุตสาหกรรม ผู้วิจัยจึงได้ใช้ทั้ง 3 ตัวแปร มาใช้ในการให้ความหมาย ดังนั้นสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม จึงหมายถึง การสร้างสังคมที่ดี^{DV1} การสร้างเศรษฐกิจที่ดี^{DV2} และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี^{DV3} เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของคนในยุคปัจจุบัน และไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนรุ่นหลัง โดยสามารถสรุปตัว

แปรตามของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยดัชนี ดังนี้ การสร้างสังคมที่ดี^{DV1} ความต้องการขั้นพื้นฐาน^{DV1.1} ด้านสุขภาพ^{DV1.2} และการพัฒนาคุณภาพประชากร^{DV1.3} การสร้างเศรษฐกิจที่ดี^{DV2} การสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ^{DV2.1} และการสร้างเศรษฐกิจตามหลักความพอเพียง^{DV2.2} การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี^{DV3} การอนุรักษ์ธรรมชาติ^{DV3.1} การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ^{DV3.2} และการอนุรักษ์สภาพอากาศ^{DV3.3}

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

จากกรอบแนวความคิดของการศึกษา มีข้อสันนิษฐานว่า “การจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านการ

วางแผน^{IV1} การปฏิบัติตามแผน^{IV2} การติดตามตรวจสอบ^{IV3} และการปรับปรุง^{IV4} มีความสัมพันธ์กับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ใน

ด้านการสร้างสังคมที่ดี^{DV1} การสร้างเศรษฐกิจที่ดี^{DV2} และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี^{DV3}” นำมาตั้งเป็นกรอบความสัมพันธ์และสามารถนำไปสู่การกำหนดสมมติฐานการวิจัย ได้ว่า “การจัดการสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร”

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แนวทางการวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ พื้นที่เป้าหมายของการศึกษาค้างนี้ ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจงพื้นที่ศึกษาหรือพื้นที่เป้าหมาย คือ ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร มี 905 หมู่บ้าน 23 ตำบล 5 อำเภอ 2 จังหวัด ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรรอบนิคมอมตะนครครอบคลุมพื้นที่ ดังนี้ เทศบาลคลองตำหรุ จำนวน 4,379 คน เทศบาลดอนหัวฬ่อ จำนวน 6,366 คน เทศบาลหนองไม้แดง จำนวน 10,689 คน เทศบาลหนองตำลึง จำนวน 14,286 คน เทศบาลพานทอง จำนวน 4,624 คน อบต. บ้านเก่า จำนวน 3,269 คน อบต. มาบโป่ง จำนวน 4,471 คน อบต. คลองตำหรุ จำนวน 2,100 คน อบต. บางนาง จำนวน 5,998 คน อบต. หน้าประตู จำนวน 4,106 คน อบต. โคกขี้หนอน จำนวน 3,222 คน อบต. เกาะลอย จำนวน 3,798 คน ประชากรรวมทั้งสิ้น จำนวน 67,311 คน โดยการทอดแบบสอบถามที่สร้างจากตัวชี้วัดของกรอบแนวคิดการศึกษา เป็นคำถามปลายปิด มีมาตรวัดของตัวชี้วัดแบบช่วงวัด (interval scale) มีคะแนนของมาตรวัด คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยมาก ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยการคำนวณหาค่า IVC (Item

Variable Congruence Index) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่า IVC = 0.97 และหาความเชื่อมั่น (reliability) จำนวน 30 คน ได้ค่าอัลฟา ตัวแปรรวม (V) = 0.98

การศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เชิงลึก กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรเชิงคุณภาพ โดยคัดเลือกประชากรผู้ที่สามารถให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (criterion based selection) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครได้ลึกซึ้งที่สุด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งใจจะเข้าสัมภาษณ์นายกเทศบาล และนายก อบต. จำนวน 8 ท่าน ซึ่งทุกท่าน ถือเป็นหัวหน้าชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จากนั้นจึงนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์รวมกับข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องและความแตกต่างกับข้อมูลเชิงปริมาณของแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ใช้วิธีการโดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เชิงลึกจากประเด็นคำถามที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานเพื่อนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสนับสนุนข้อค้นพบของการวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงตัวแบบ Path Analysis ไว้ในส่วนของผลการวิจัย

ผลการวิจัย

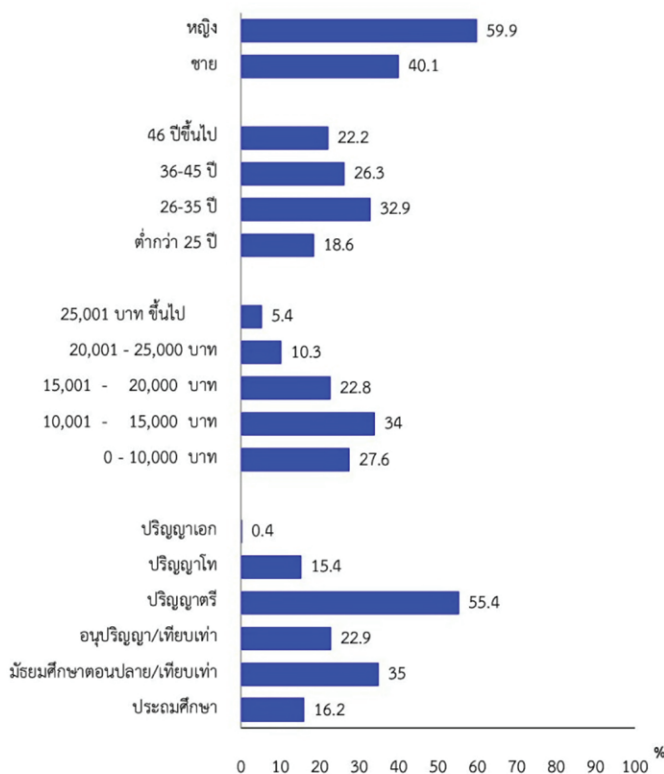
คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การพิจารณาผลการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างในภาคสนามครั้งนี้ ปรากฏคุณลักษณะทั่วไป จากการเก็บข้อมูล

ดังนี้ คุณลักษณะทั่วไปของประชากรด้านพื้นที่ เมื่อพิจารณาข้อมูลพื้นที่การศึกษาในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร การศึกษาค้างนี้ สามารถรวบรวมแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 1,994 ตัวอย่าง โดยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ประชากรรอบพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จำนวน 2,410 คน โดยคำนวณจากสูตรยามาเน่ คิดค่า e ร้อยละ 3 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 67,311 คน

คุณลักษณะทั่วไปของประชากรด้านสังคม การศึกษาและเศรษฐกิจ จากการศึกษาระบบการทั้งสิ้น 1,994 ตัวอย่าง (คน) แบ่งเป็นเพศหญิงคิดเป็น

ร้อยละ 59.9 และชายคิดเป็นร้อยละ 40.1 ของประชากรตัวอย่าง

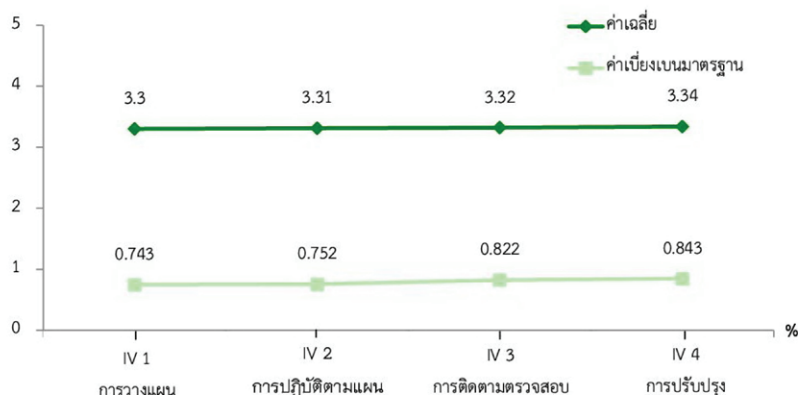
อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อายุของประชากรศึกษามากที่สุด คือ ต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.6 ช่วงอายุ 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.9 ช่วงอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.3 และช่วงอายุ 46 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.2 ด้านการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 35.0 อนุปริญญา/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 22.9 ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.4 ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 3.1 ปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 0.4 ผลการวิจัย ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 คุณลักษณะทั่วไปของประชากรการวิจัยด้านสังคม การศึกษา และรายได้

การจัดการสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.32 โดยเฉพาะการวางแผนและการปรับปรุง ที่มีระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมมากกว่าด้านอื่นๆ รองลงมา

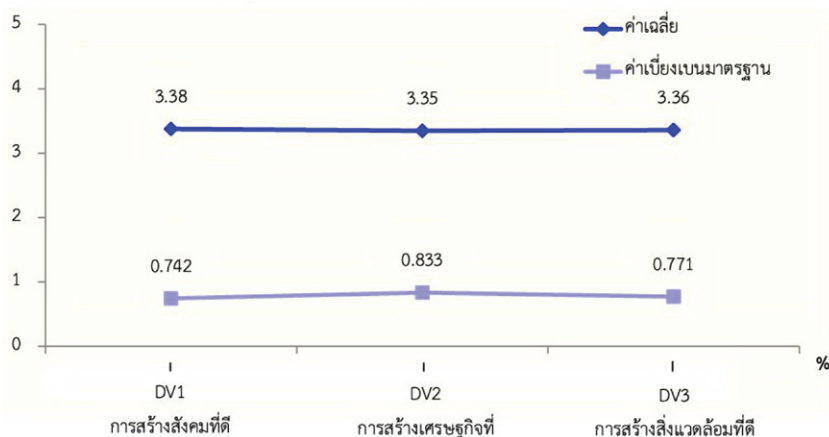
คือ การติดตามตรวจสอบ และการปฏิบัติตามแผน ส่วนอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคม ดังแสดงในภาพ 3

ภาพ 3 การจัดการสิ่งแวดล้อม

สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.36 โดยเฉพาะการสร้างสังคมที่ดีและการสร้าง

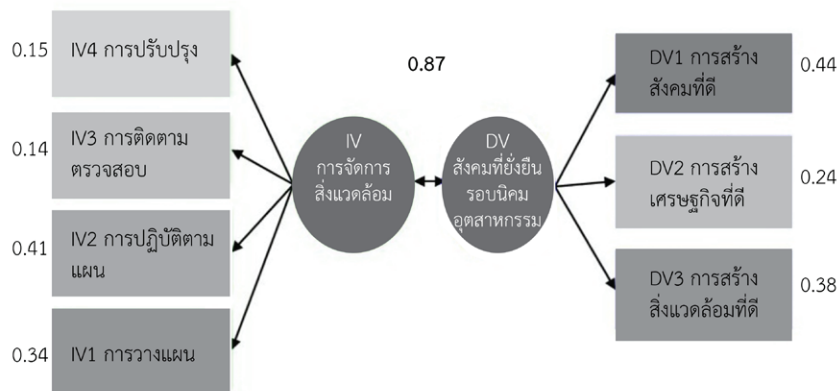
สิ่งแวดล้อมที่ดี ที่ส่งผลต่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร กว่าด้านอื่นๆ ถัดมาคือ การสร้างเศรษฐกิจที่ดี สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ 2 เพื่อศึกษาสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ดังแสดงในภาพ 4

ภาพ 4 สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐาน การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ผลการทดสอบในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญซึ่งสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรม ผลการวิเคราะห์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (0.87) และพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น การจัดการสิ่งแวดล้อมกับตัวแปรตาม สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำได้ ดังนี้ การปฏิบัติตามแผน เท่ากับ 0.41 และการวางแผน เท่ากับ 0.34 ตัวแปรต้นแต่ละตัวมี

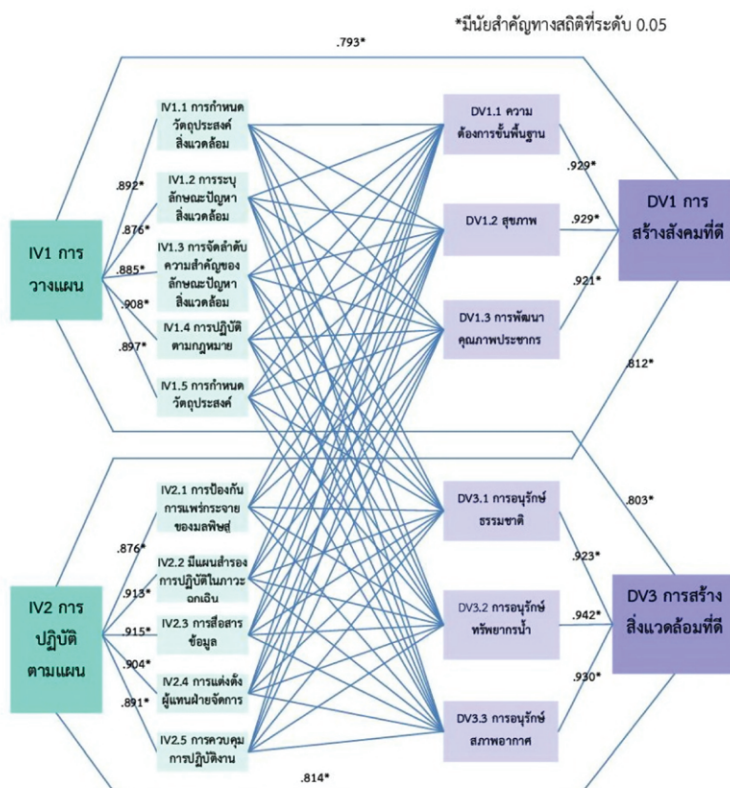
ความสำคัญแตกต่างกัน ซึ่งทั้ง 2 ตัวแปรของการจัดการสิ่งแวดล้อม มีผลต่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จึงควรส่งเสริมให้มีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามตัวแปรต้นทั้ง 2 ตัวดังกล่าวข้างต้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร สามารถเรียงลำดับจากสูงไปต่ำได้ ดังนี้ การสร้างสังคมที่ดี เท่ากับ 0.44 และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เท่ากับ 0.38 ตามลำดับ พบว่าตัวแปรตามแต่ละตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน โดยตัวแปรที่มีผลต่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร คือ การสร้างสังคมที่ดี และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี ดังแสดงในภาพ 5

ภาพ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อสร้างตัวแบบการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล จากการศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เพื่อให้ทราบว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับ

สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพิสูจน์ว่าตัวแปรใดของการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เพื่อที่จะได้เน้นแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านนั้นได้จากตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ดังแสดงในภาพ 6

ภาพ 6 ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรต้น การวางแผน^{IV1} และการปฏิบัติตามแผน^{IV2} กับตัวแปรตาม การสร้างสังคมที่ดี^{DV1} และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี^{DV3}

จากภาพ 6 สามารถอธิบายเส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม^{IV} กับสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร^{DV} ได้ดังนี้ การจัดการสิ่งแวดล้อม^{IV} ได้แก่ การวางแผน^{IV1} ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อม^{IV1.1} การระบุลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม^{IV1.2} การจัดลำดับความสำคัญของลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม^{IV1.3} การปฏิบัติตามกฎหมาย^{IV1.4} และการกำหนดวัตถุประสงค์^{IV1.5} การปฏิบัติตามแผน^{IV2} ด้านการป้องกันการแพร่กระจายของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม^{IV2.1} มีแผนสำรองการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน^{IV2.2} การสื่อสารข้อมูล^{IV2.3} การแต่งตั้งผู้แทนฝ่ายจัดการ^{IV2.4} และการควบคุมการปฏิบัติงาน^{IV2.5} มีความสัมพันธ์กับ

สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร^{DV} ได้แก่ การสร้างสังคมที่ดี^{DV1} ด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน^{DV1.1} ด้านสุขภาพ^{DV1.2} และการพัฒนาคุณภาพประชากร^{DV1.3} การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี^{DV3} ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ^{DV3.1} การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ^{DV3.2} และการอนุรักษ์สภาพอากาศ^{DV3.3}

การอภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถสรุปผลศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นตัวแปรต้นของการศึกษารั้งนี้ ผลจากการศึกษาเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อม มีระดับการจัดการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีการวางแผน^{IV1}

การปฏิบัติตามแผน^{IV2} การติดตามตรวจสอบ^{IV3} และการปรับปรุง^{IV4} แสดงให้เห็นว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลต่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ทำให้ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครมีสังคมที่ยั่งยืน ประโยชน์ของการจัดการสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

1.1 ลดค่าใช้จ่ายเนื่องจากของเสียในระบบลดลงและมีระบบการป้องกันของเสีย นอกจากนี้ยังมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ก่อให้เกิดการบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการบริหารงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดเก็บสารเคมีหรือวัตถุอันตราย และอื่นๆ

1.3 ป้องกันการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตามแก้ ปัญหาหรือเสียค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาบ่อยลง ตลอดจนประหยัดการใช้ทรัพยากรหรือวัตถุใดอย่างมีคุณค่าในกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร

1.4 สร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขันทางการค้าทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทำให้การเจรจาทางการค้าสะดวกยิ่งขึ้นเป็นผลทำให้สามารถรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดไว้ได้ โดยเฉพาะที่ลูกค้าต้องการให้องค์กรมีระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมในการบริหารงาน

1.5 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยควบคุมภาครัฐ เนื่องจากปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ และข้อกำหนดต่างๆ รวมทั้งเกิดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี รวมทั้งมีการป้องกันในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น

1.6 สร้างความน่าเชื่อถือต่อสถาบันการเงิน และการประกันภัย เนื่องจากมีระบบการป้องกันและ

ควบคุมความเสี่ยงและอันตรายที่คาดว่าจะอาจเกิดขึ้นได้

1.7 สร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับองค์กรในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม เป็นผลให้ภาพพจน์ขององค์กรเป็นที่ยอมรับของสังคม

การจัดการสิ่งแวดล้อม โดยการมุ่งใช้ทรัพยากรให้ยั่งยืนยาวนาน โดยการเพิ่มจำนวนทรัพยากร และรักษาจำนวนทรัพยากรที่มีอยู่ รู้จักการหมุนเวียนทรัพยากรนำกลับมาใช้ใหม่ ควบคุมของเสียและมลพิษที่เกิดขึ้น พัฒนาการใช้ทรัพยากร และควบคุมระบบนิเวศให้อยู่ในสมดุลธรรมชาติ รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครให้ดี โดยมีหลักเกณฑ์ในการวางแผนการจัดการ และการปฏิบัติตามแผน มีหลักสำคัญ 3 ประการ คือ การใช้อย่างสมเหตุสมผลให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามีผลเสียน้อยที่สุด การปรับปรุงซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอหรือสูญหาย และการประหยัดในส่วนที่ควรสงวนไว้ ดังนั้น การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีจะมีผลต่อสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

2. สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถสรุปผลศึกษาสังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ซึ่งเป็นตัวแปรตามของการศึกษารังนี้ ผลจากการศึกษาเห็นได้ว่า สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร มีระดับการจัดการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยมี การสร้างชุมชนที่ดี^{DV1} การสร้างเศรษฐกิจที่ดี^{DV2} และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี^{DV3} แสดงให้เห็นว่า สังคมที่ยั่งยืนรอบนิคม

อุตสาหกรรมอมตะนคร อยู่ในระดับปานกลาง สังคมที่ยังยืนมีลักษณะดังนี้

2.1 การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงมีส่วนประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนประกอบทั้งสามนี้จะเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน วัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การบรรลุเป้าหมายทั้งสามองค์ประกอบนี้ให้ได้ดีที่สุด และโดยที่สังคมไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่สูงสุดในทุกส่วนประกอบได้ จึงจำเป็นต้องยอมลดเป้าหมายในบางองค์ประกอบ เพื่อให้เป้าหมายในองค์ประกอบอื่นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการจัดลำดับความสำคัญระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ว่าจะให้องค์ประกอบใดมีลำดับความสำคัญที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ถ้าให้ลำดับความสำคัญทางด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอันดับแรก ก็อาจต้องชดเชยด้วยการให้เป้าหมายทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมลดลง

ส่วนประกอบของความยั่งยืนทางเศรษฐกิจนั้น สังคมต้องสร้างความเจริญเติบโตที่ทำให้เกิดกระแสรายได้ที่เหมาะสม ในขณะที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งสต็อกของทุนที่มนุษย์สร้างขึ้น ทุนมนุษย์และทุนธรรมชาติ เป้าหมายพื้นฐาน 3 ประการของระบบเศรษฐกิจ คือ การเพิ่มขึ้นในการผลิตสินค้าและบริการ การตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอมตะนคร หรือการลดปัญหาความยากจน และทำให้เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมเพิ่มขึ้น

2.2 เป้าหมายพื้นฐาน 3 ประการนี้จะต้องดำเนินการในแนวทางที่ยั่งยืนตามที่กล่าวมาแล้ว ในส่วนประกอบทางด้านสังคมของการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นจะต้องวางอยู่บนรากฐานของ 2 หลัก คือ หลักการความยุติธรรม และหลักการความเท่าเทียม

กัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาในระยะยาว การเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสของคนในสังคมจะต้องมีความเท่าเทียมกัน สิทธิมนุษยชนและผลประโยชน์อื่นๆ เช่น อาหาร สาธารณสุข การศึกษา ที่อยู่อาศัยและโอกาสในการพัฒนาตนเอง ความเป็นธรรมในสังคมนี้มีนัยถึงโอกาสที่เท่าเทียมกันของประชาชนทุกคน ในด้านการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างผลิตภาพให้แก่สังคมสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้เป้าหมายทางสังคมทั้งด้านของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความเป็นธรรมในสังคม ความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ และการมีส่วนร่วมของผู้อาศัยรอบนิคมอมตะนครประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ส่งเสริมให้ประชาชนผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรม โดยการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การบริหารและการพัฒนามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

2. สร้างระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และตรงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในการเข้าไปแก้ปัญหาและพัฒนาในส่วนต่างๆ

3. ส่งเสริมให้ประชาชนผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ชุมชน ตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และจัดทำแผนงานให้ตรงกับความต้องการของประชาชนผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร

4. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อบริการข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนสนใจ สามารถตรวจสอบและเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์

5. จัดการพัฒนาศูนย์ความรู้กับโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ในการจัดการ

สิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมในด้านต่างๆ เพื่อป้องกันผลกระทบจากโรงงานสู่ชุมชนโดยรอบ

6. ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนผู้อยู่อาศัยรอบนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็น และบทบาทหน้าที่ในการให้ความร่วมมือด้านต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

ผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร (ส่วนขยาย)

ระยะที่ 9 ของบริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน). ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2560, จาก <http://eiadoc.onep.go.th/eia2/1.10-08.pdf>

บริษัท เทคโนโลยี มีเดีย จำกัด. (2557). *มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). *การจัดการคุณภาพน้ำในโรงงานอุตสาหกรรม*. นนทบุรี: ผู้แต่ง.

DeSimone, L., & Popoff, F. (1997). *Eco-efficiency: The business link to sustainable development*. Cambridge, MA: MIT Press.

Needham, M. T. (2011). A psychological approach to a thriving resilient community. *International Journal of Business Humanities and Technology*, 1(3), 279-283.

United Nations Environment Programme. (1972). *Environmental management*. Nairobi, Kenya: United Nations Foundation.